

Høringssvar for den kystnære havvindmøllepark ved Vesterhav Syd

J. nr. NST-131-00169

Myndigheder og kommuner

04-02-2015	Trafikstyrelsen
07-05--2015	Erhvervsstyrelsen
26-06-2015	Vejdirektoratet
29-06-2015	Kystdirektoratet
29-06-2015	Ringkøbing-Skjern Kommune
30-06-2015	Erhvervsstyrelsen
25-08-2015	Forsvarsministeriet

Dato 4. februar 2015

Trafikstyrelsens bidrag til VVM-redegørelse for kystnære havvindmølleparker

I henhold til lov om luftfart, § 67a, fremgår det, at projekter til anlæg, der ønskes opført i en højde af 100 m eller mere over terrænen uden for de for flyvepladser godkendte planers område, skal anmeldes til Trafikstyrelsen. Opførelsen af anlægget må ikke påbegyndes, før sagen er behandlet, og der af Trafikstyrelsen er udstedt attest om, at hindringen ikke skønnes at ville frembyde fare for lufttrafikkens sikkerhed.

Dette er et vilkår for alle anlæg uanset type. Vindmøller adskiller sig dog fra andre hindringer (master, skorstene m.m.) på ét punkt - nemlig hvordan disse skal afmærkes. Afmærkningen af vindmøller og de generelle krav dertil kan findes i BL 3-11, *Bestemmelser om luftfartsafmærkning af vindmøller*, og den tilhørende vejledning.

Kravene til et eventuelt vindmølleprojekt betinges af forskellige faktorer. Der er fire primære faktorer, som er følgende:

- 1) Totalhøjden på vindmølleprojektet:
 - a. Under 150 meter over terrænen eller dansk vertikal reference
 - b. Over 150 meter over terrænen eller dansk normal reference
- 2) Projektet realiseres på hav eller land
- 3) Beliggenhed i forhold til flyvepladser:
 - a. Beliggenhed udenfor flyvepladseres hindringsfrie flader
 - b. Beliggenhed indenfor flyvepladseres hindringsfrie flader
- 4) Gennemskæring de hindringsfrie flader

Gennemgang af de fire faktorer

1) Totalhøjden på vindmølleprojektet:

- Minimumsflyvehøjden i Danmark er på 500 fod, svarende til 150 meter over terræn eller dansk normal vertikal reference. Der skelnes derfor mellem kravene til anlæg, i forhold til om havvindmøllernes totalhøjde er over eller under minimumsflyvehøjden.

2) Projektet realiseres på hav eller land:

- Kravene til afmærkning af et vindmølleprojekt differentieres også i forhold til, om projektet ønskes opført på hav eller land. De fleste flyvninger sker over land eller så tæt som muligt på land. Hvis det er nødvendigt at krydse store vandområder, flyves der oftest så højt som muligt, således, at land kan nås i tilfælde af en nødsituation. En stor forskel på flyvning over land i forhold til hav er, hvordan navigationen foregår. Ved visuel flyvning navigeres der efter landkending. Det vil sige, at byer, motorveje, store skove mv. bruges som prominente navigationspunkter, hvorfra positionen stadfæstes. Dette kan ikke lade sig gøre over vandområder, hvilket gør, at luftfartshindringer får en anden karakter, end hvis de var opsat på land. Dette forhold skal der tages højde for, når der opføres vindmølleparker.
- Over vandområder opføres der stort set kun vindmølleparker, mens der på land både opføres vindmølleparker og enkeltstående vindmøller.

3) Beliggenhed i forhold til flyvepladser:

- Flyvepladser er omkranset af en række hindringsfrie flader, som er til for at sikre flyvepladsers ind- og udflyvningsprocedurer og derved opretholde flyvepladsers kapacitet.
- De hindringsfrie flader er bestemmende for, hvilke steder og hvor højt der må bygges omkring flyvepladser. Restriktionerne er større, jo tættere man kommer selve banesystemerne. Omfanget af flyvepladsers hindringsfrie planer afhænger af kompleksiteten og størrelsen af den enkelte flyveplads.

3.a) Beliggenhed udenfor flyvepladsers hindringsfrie flader:

- Vindmøller, der alene opføres uden for flyvepladsers hindringsfrie flader, skal anmeldes til Trafikstyrelsen, hvis de har en totalhøjde på mere end 100 meter over terrænet, jf. lov om luftfart.
- Derudover vil man med stor sandsynlighed skulle tage højde for en række objektive kriterier, som bl.a. tager udgangspunkt i BL 3-11; Bestemmelser om luftfartsafmærkning af vindmøller.

3.b) Beliggenhed indenfor en flyvepladsers hindringsbegrænsende hindringsfrie flader:

- Højderestriktioner inden for flyvepladsers hindringsbegrænsende flader vil enten fremgår af en servitut på matriklen eller som en tinglysning.
- Opstilling af vindmøller inden for de hindringsfrie flader kan aflede en negativ effekt på flyvepladsens ind-og udflyvningsprocedurer. Dette gør sig især gældende ved større lufthavne, som bruger radionavigationsanlæg til at afvikle flytrafikken.
- Ved henvendelse til flyvepladser, kan der udleveres en kopi af planerne over de hindringsfrie flader. Planerne kan også tilgås via Plansystem.dk.

4) Gennemskæring af de hindringsfrie flader:

- Vindmølle der opføres inden for lufthavnens hindringsfrie flader, og som gennemskærer disse flader, forventes at indebære en ikke ubetydelige udfordringer i relation til opretholdelse af luftfartssikkerheden.
- Trafikstyrelsen giver kun dispensation til at opføre vindmøller inden for de hindringsfrie flader, hvis der foreligger en fuldt udbygget risikovurdering, der gennemføres efter anerkendte metoder, og som dokumenterer, at luftfartssikkerheden opretholdes. Risikovurderingerne skal redegøre for, om der er behov for at iværksætte kompenserende sikkerhedsforanstaltninger for at opretholde flyvesikkerhedsniveauet omkring en given lufthavn.
- Aktører, der påtænker at lave risikovurderinger, er velkomne til at tage kontakt til Trafikstyrelsen med henblik på en indledende drøftelse om krav og forventninger.
- Hvis koncessionshavere ønsker at søge om dispensation til at opføre vindmøller indenfor flyvepladsers hindringsfrie flader, opfordrer Trafikstyrelsen dem til at tage kontakt til de berørte flyvepladser med henblik på en indledende afstemning.
- Ved henvendelse til flyvepladser, kan der udleveres en kopi af planerne over de hindringsfrie flader. Planerne kan også tilgås via Plansystem.dk.

Trafikstyrelsen bidrag til de 6 forespurgte vindmølleprojekter

Sejerø, Smålandsfarvandet, Sæby, Vesterhav Nord og Syd havvindmøllepark:

- Det er Trafikstyrelsens vurdering, at Sejerø Havmøllepark, Sæby Havmøllepark, Smålandsfarvandet Havmøllepark, Vesterhav Nord Havmøllepark og Vesterhav Syd Havmøllepark ikke anses for at udgøre en fare for flyvesikkerheden, da de er placeret uden for flyvepladsers hindringsbegrænsende flader, og hvis afmærkningen foretages i henhold til BL 3-11. Trafikstyrelsen forventer derfor, at projekterne anmeldes og sagsbehandles på normal vis.
- Selvom de fem ovennævnte projekter umiddelbart ikke vurderes at udgøre en fare for flyvesikkerheden, er der dog ét forhold, som skal tages i betragtning: De adskiller sig fra tidligere godkendte og etablerede projekter ved, at vindmøllerne vil gennembryde minimumsflyvehøjden i Danmark på 150 meter over terræn/normal vandstand. Dermed risikeres det, at minimumsflyvehøjden skal hæves for instrumental flyvning, og at der kan ske operationelle ændringer af den visuelle flyvning. Denne risiko forøges i takt med, at vindmøllerne placeres tættere på de hindringsfrie flyveplaner. Det vil dog først være i forbindelse med en godkendelsesprocedure, at dette forhold kan klarlægges endeligt.

Bornholm:

- Projektet på Bornholm adskiller sig fra de fem øvrige vindmølleprojekter, idet et hjørne af havvindmølleparken er placeret inden for de hindringsfrie flader for Bornholms Lufthavn. Opsætning af vindmøller i dette hjørne vil med stor sandsynlighed være problematisk. Det skyldes, at vindmøllerne vil fungere som luftfartshindringer, der forventes at indebære ikke ubetydelige udfordringer i relation til at opretholde luftfartssikkerheden, hvad der kan have konsekvenser for lufthavnens kapacitet. Udbydes projektet på Bornholm, uden at der gives mulighed for at krænke de hindringsfrie flader for Bornholms Lufthavn, kan projektet forventes sidestillet med de fem øvrige projekter, således at der kan gøres brug af den normale ansøgningsprocedure. Det kan dog ikke udelukkes, at der stadig vil være risiko for, at minimumsflyvehøjden skal hæves for instrumental flyvning, og at der kan ske operationelle ændringer af den visuelle flyvning, da møllerne inden for hele projektet er placeret tæt på indflyvningszonerne.

Afmærkning af vindmølleparker på havet

Afmærkning af vindmølleparker på havet reguleres af BL 3-11, *Bestemmelser om luftfartsafmærkning af vindmøller*, og den tilhørende vejledning. Idet minimumsflyvehøjden i Danmark er 150 meter over terræn eller normal vandstand, skelnes der mellem vindmøller med en totalhøjde mellem 100-150 meter og vindmøller med en totalhøjde over 150 meter.

Afmærkning af vindmølleparker på havet med en totalhøjde mellem 100-150 meter:

- Vindmøller i hjørner og knæk i vindmølleparkens ydre grænse (perimeteren) med en maksimal afstand på 900 m (med mindre det konkret vurderes, at afstanden mellem de afmærkede vindmøller kan være større) skal toppunktafmærkes på nacellens (generatorhovedet) overdel med to mellemintensive røde blinkende lys (type B med en intensitet på 2.000 candela). De to lys placeres således, at der er uhindret synlighed fra enhver retning (360 grader) i vandret plan uanset møllevingernes position. De mellemstående vindmøller i vindmølleparken skal afmærkes med to lavintensive faste, røde hindringslys (type A med en intensitet på 10 candela), som skal være tændt 24 timer i døgnet og være placeret på overdelen af nacellen, således at der er uhindret synlighed fra enhver retning (360 grader) i vandret plan uanset møllevingernes position. Lysafmærkningen i vindmølleparken bør være synkroniseret
- For at undgå unødige lysgener, vil Trafikstyrelsen lægge vægt på, at vindmøllens hindringslys kan synkroniseres med blinkende lys på andre luftfartshindringer i området omkring vindmølleparken.
- For at lette synkroniseringen bør alle blinkende lys kunne synkroniseres med starttid flash 00:00:00 UTC og en tolerance på 0,01 sec.
- Alle vindmøller i vindmølleparken skal farvemærkes med hvid farve (der opfylder CIE-normen) på vinger, nacelle (generatorhuset) samt øverste 2/3 del af mølletårnet. Farven RAL 7035 lever op til dette krav.

Afmærkning af vindmølleparker på havet med en totalhøjde over 150 meter:

- Vindmøller i hjørner og knæk på vindmølleparkens ydre grænse (perimeteren) med en maksimal afstand på 900 m (med mindre det konkret vurderes, at afstanden mellem de afmærkede vindmøller kan være større) skal toppunktafmærkes på nacellens (generatorhovedet) overdelt med to mellemintensive hvidt blinkende lys (type A med en intensitet på 20.000 candela (hvidt lys) i dagtimerne, og type B med en intensitet på 2.000 candela (rødt lys) i natteperioden). De to lys på nacellens overdelt placeres således, at der er uhindret synlighed fra enhver retning (360 grader) i vandret plan uanset møllevingernes position.
- Vindmøllen skal derudover afmærkes med minimum tre lavintensive røde faste lys (type B med en intensitet på 32 candela) på mølletårnet. Lysene placeres i samme niveau og fordeles jævnt på mølletårnets omkreds, så synlighed fra alle retninger sikres. Lysene placeres så tæt som muligt midt mellem toppunktsafmærkningen og havoverfladen.
- Mellemstående vindmøller i vindmølleparken skal afmærkes med to lavintensive faste, røde hindringslys (type A med en intensitet på 10 cd), som skal være tændt 24 timer i døgnet og være placeret på overdelen af nacellen, således, at der er uhindret synlighed fra enhver retning (360 grader) i vandret plan uanset møllevingernes position.
- Dertil er det et krav i bestemmelserne, at den uafmærkede del af vindmøllen (det vil sige vindmøllevingerne), ikke må overstige toppunktsafmærkningen med mere end 120 meter.
- Lysafmærkningen i vindmølleparken bør være synkroniseret.
- For at undgå unødige lysgener, vil Trafikstyrelsen lægge vægt på, at vindmøllens hindringslys kan synkroniseres med blinkende lys på andre luftfartshindringer i området omkring vindmølleparken.
- For at lette synkroniseringen bør alle blinkende lys kunne synkroniseres med starttid flash 00:00:00 UTC og en tolerance på 0,01 sec.
- Alle vindmøller i vindmølleparken farvemarkeres med hvid farve, der opfylder CIE-normen, på vinger, nacelle (generatorhuset) samt øverste 2/3 dele af mølletårnet. Farven RAL 7035 lever op til dette krav.

En alternativ afmærkningsmetode?

Afmærkningskravene til vindmølleprojekter på henholdsvis land med en totalhøjde over 150 meter og på hav med en totalhøjde over 100 meter kan findes i vejledningen til BL 3-11. Hindringsejeren kan her selv vælge, hvorvidt vindmølleprojektet skal følge de standardisere-

de afmærkningskrav, eller om der ønskes at afmærke projektet med en alternativ løsning. Dette forudsætter, at der skal laves en risikovurdering for projektet, som fastlægger vindmølleparkens indflydelse på luftfartssikkerheden med mulige kompenserende foranstaltninger.

Anmeldelse af et vindmølleprojekt:

Anmeldelse og sagsbehandling af vindmølleprojekter vil normalt følge to spor:

1. Det første spor består af en forespørgsel til Trafikstyrelsen om afmærkning af luftfartshindringer/vindmøller, i henhold til BL 3-10 (Bestemmelser om luftfartshindringer) og BL 3-11 (Bestemmelser om luftfartsafmærkning af vindmøller). Forespørgslen bruges ofte som en del af VVM-processen. Til forespørgslen anvendes en blanket, som i forbindelse med nærværende møde er fremsendt til deltagerne. Forespørgselsproceduren er relativt simpel og af uformel karakter, hvorfor projektet ikke behøver være klart defineret.
2. Det andet spor består af en anmeldelse af luftfartshindringer/vindmøller i henhold til BL 3-10 (Bestemmelser om luftfartshindringer) og BL 3-11 (Bestemmelser om luftfartsafmærkning af vindmøller). Anmeldelsen kan både foretages med en indledende forespørgsel og uden. Til anmeldelsen anvendes en blanket, som i forbindelse med nærværende møde er fremsendt til deltagerne. I sagsbehandlingen foretager Trafikstyrelsen de relevante høringer hos Forsvaret. Hvis projektet kan godkendes, attesterer Trafikstyrelsen, at vindmøllerne ikke skønnes at ville frembryde fare for lufttrafikkens sikkerhed, som det fremgår af det på forhånd fremsendte eksempel på en attest. Ved en anmeldelse skal projektet være klart defineret og opfylde en række krav.

Ansøgning om en tilladelse skal foregå via Trafikstyrelsens mail: info@trafikstyrelsen.dk

Ansøgningsskema og generel information kan findes på vores hjemmeside: www.trafikstyrelsen.dk

Lykke Hougaard Pedersen

Fra: 1 - ERST Høring <hoering@erst.dk>
Sendt: 7. maj 2015 12:16
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Gert Agger
Emne: Erhvervsstyrelsens høringsvar vedr. Forslag til kommuneplantillæg for Vesterhav havvindmølleparker

Kære Naturstyrelsen

Erhvervsstyrelsen har modtaget høringerne:

- "Forslag til kommuneplantillæg for Vesterhav Syd Havmøllepark i Ringkøbing-Skjern Kommune med tilhørende VVM-redegørelse".
- "Forslag til kommuneplantillæg for Vesterhav Nord Havmøllepark i Lemvig, Struer, Holstebro og Herning Kommune med tilhørende VVM-redegørelse"

Høringerne giver ikke Erhvervsstyrelsen (herunder Team Effektiv Regulering) anledning til bemærkninger.

'Fra januar 2015 er alle ministerier pålagt nye krav om styrkede erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger ved forslag til ny regulering med væsentlige konsekvenser for erhvervslivet. Se www.erst.dk/konsekvensvurderinger for mere information.'

Erhvervsstyrelsen vil dog bemærke, at jeres høringer fremover bedes sendes til **TERs høringspostkasse** (letbyrder@erst.dk) og ikke blot en enkelt medarbejders e-mail.

På forhånd tak.

Med venlig hilsen

Anna Holtt Langlet

Stud Jur

ERHVERVSSTYRELSEN
Team Jura

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon: +45 3529 1000
Direkte +45 35291204
E-mail AnnHol@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

 Pas på miljøet - udskriv kun denne e-mail hvis det er nødvendigt

Fra: Gert Agger [<mailto:geagg@nst.dk>]

Sendt: 5. maj 2015 12:00

Til: 1 - KFST Energianke (KFST); brs@brs.dk; 1 - EKN Energiklagenævnets officielle postkasse; 1 - SET Energitilsynet; Erhvervsstyrelsen Postkasse; 1 - ERST FTI Enhedspostkassen; Søren Klæbel Clemmensen; Aki Danielsen; MBBL Hovedpostkasse; styr@bane.dk; banedanmark@bane.dk; dir-sek@bane.dk; vd@vd.dk; arkj@vd.dk
Emne: VS: Forslag til kommuneplantillæg for Vesterhav Syd havvindmøllepark

Fra: Gert Agger

Sendt: 5. maj 2015 11:47

Til: 'sekretaer@dkcpc.dk'; 'mail@dkfisk.dk'; 'oll@dkfisk.dk'; 'hl@dkfisk.dk'; 'dn@dn.dk'; 'dn@koushede.dk'; 'post@sportsfiskerforbundet.dk'; 'info@dkvind.dk'; 'kop@mailpostbox.dk'; 'de@danskenergi.dk'; 'info@danskenergi.dk'; 'hoeringssager@danskerhverv.dk'; 'teamstr@gmail.com'; 'di@di.dk'; 'dof@dof.dk'; 'ds@sejlsport.dk'; 'danibsen@sejlsport.dk'; 'info@skovforeningen.dk'; 'dsf@sportsdykning.dk'; 'ssg@danskbyggeri.dk'; 'debra@energibranchen.dk'; 'info@ecocouncil.dk'; 'info@dongenergy.dk'; 'info@dongenergy.com'; 'sunst@dongenergy.dk'; 'bcs.sde@energiforbrugeren.dk'; 'energi@di.dk'; 'info@energitjenesten.dk'; 'gun@ferskvandsfiskeriforeningen.dk'; 'fse@fse.dk'; 'fr@friluftsraadet.dk'; 'info.dk@greenpeace.org'; 'hmn@naturgas.dk'; 'Ida@ida.dk'; 'kmaal@km.dk'; 'kl@kl.dk'; 'lh@levende-hav.dk'; 'ove@ove.org'; 'ssrt@dtu.dk'; 'danish@windpower.org'; 'h.jersild@wwf.dk'; 'wwf@wwf.dk'; 'bs@best-energy.dk'; 'Andreas.Hammar@eon.com'; 'sco@energyeast.dk'; 'energicenterfyn@gmail.com'; 'fao@b2wind.com'; 'mail@hedensted.dk'; 'jbj@vestjyskbank.dk'; 'peter.rathje@projectzero.dk'; 'mail@solbjergghede.dk'; 'mail@solbjergghede.dk'; 'erik@windestate.dk'; 'fao@frankolsen.dk'; 'regioner@regioner.dk'; 'post@hkt.dk'; 'hvidesandehavn@hvshavn.dk'; 'noe@noe.dk'; 'herningmuseum@herningmuseum.dk'; 'info@holstebro-museum.dk'; 'info@levendehistorie.dk'; 'info@strandingsmuseet.dk'; 'vam@vardemuseum.dk'; 'kommunen@herning.dk'; 'kommunen@holstebro.dk'; 'post@rksk.dk'; 'kontakt@regionmidtjylland.dk'

Emne: Forslag til kommuneplantillæg for Vesterhav Syd havvindmøllepark

Med venlig hilsen

Gert Agger

Fuldmægtig

Tværgående planlægning

Dir tlf.: (+45) 72 54 25 86

geaqq@nst.dk

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Haraldsgade 53

DK - 2100 København Ø

Tlf.: (+45) 72 54 30 00

www.naturstyrelsen.dk

Naturstyrelsen - Tværgående Planlægning
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Sendt via e-mail til nst@nst.dk

Vedr.: Journalnummer NST-131-00169

Dato	26. juni 2015
Sagsbehandler	Daniel A. Slot
Mail	dan@vd.dk
Telefon	+45 7244 2042
Dokument	12/12437-109
Side	1/3

Kopi sendt til:
Ringkøbing-Skjern Kommune
Via e-mail post@rksk.dk

Vejdirektoratets bemærkninger vedr. tillæg nr. 53 til Ringkøbing-Skjerns Kommuneplan 2013-2025 med VVM-redegørelse og miljørapport for Vesterhav Syd Havmøllepark.

Vejdirektoratet er via PlansystemDK blevet gjort bekendt med, at Naturstyrelsen har offentliggjort forslag til kommuneplantillæg nr. 53 til Ringkøbing-Skjern Kommuneplan 2013-2025 samt tilhørende VVM-redegørelse og miljørapport vedr. Vesterhav Syd Havmøllepark og sendt det i offentlig høring i perioden fra d. 5. maj 2015 til d. 30. juni 2015.

Vesterhav Syd Havmøllepark består af opstilling af havmøller samt planlægning for ilandføringsanlæg med tilhørende udbygning af elnettet på land. Den del som berøres i kommuneplantillægget er alene landanlæggende som består i en reservation i for et ca. 300 m bredt og ca. 50 km langt undersøgelsesområde til kabelanlægget samt tilhørende kabelstationer.

Projektet indebærer forventeligt ledningsanlæg på langs af en række eksisterende statsveje samt krydsninger af en række eksisterende statsveje. Derudover berøres der en række arealreservationer fremtidige vejanlæg ved Skjern og Tarm.

Vejdirektoratets bemærkninger:

Gæsteprincippet er gældende for ledninger i (eller over) vej og private arealer, med mindre ledningsejeren har betalt for at have ledningen liggende i arealet, eller der eksplicit er indgået en aftale med grundejeren om, at gæsteprincippet ikke finder anvendelse.

Gæsteprincippet er således et spørgsmål, som alene afklares mellem grundejer og ledningsejer.

Med hensyn til ledningsanlægs forhold til planlagte og eksisterende veje henvises til vejlovens bestemmelser, §§ 32-36. Vejens interesser er hverken afhængige af et budgetmæssigt grundlag eller reservationer efter planloven.

Når en vejs optagelse på vejplan er under forberedelse, eller byggelinjer til sikring af vejen er under udarbejdelse, eller en eksisterende vej er omfattet af byggelinje, kan en byggelinjedispensation komme på tale. Dispensation fra byggelinjen gives på 'vilkår om fjernelse eller ikke-fordyrelse', gæstevilkår. En ledning kan ikke ligge efter gæsteprincippet i byggelinjeareal, men derimod på gæstevilkår. Dette gælder uanset hvilken status ledningen har i forhold til grundejeren. Ved kryds-

ning af vej (vejareal) skal der derudover gives en grave-tilladelse. Ledningen kommer i vej til at ligge efter gæsteprincippet.

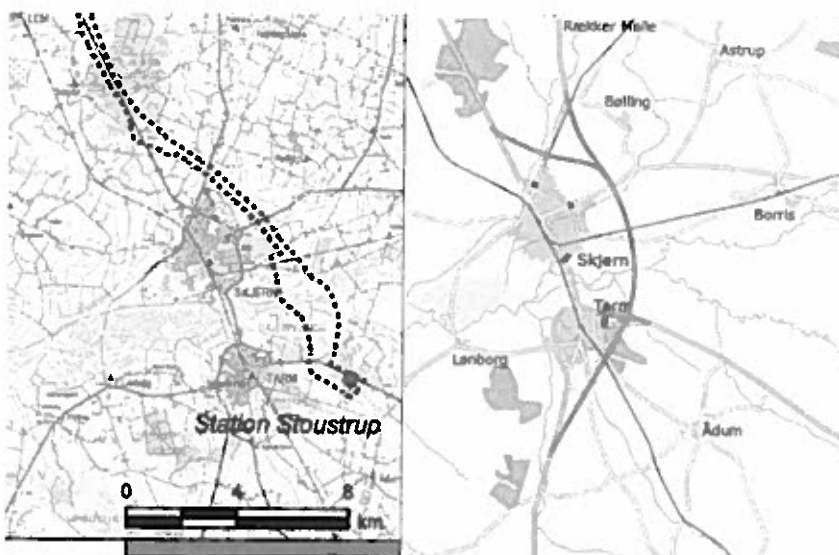
Er der tale om et projekt fra en anden myndighed, som fx Banedanmark, skal der ikke søges om byggelinjedispensation, men der skal ske en projektkoordinering de to myndigheder imellem.

Ud fra kortbilagene ses, at undersøgelsesområdet for kabeltracéet forløber langs, og krydser følgende statsveje:

- Hovedlandevej 339, Tarm - Grindsted
- Hovedlandevej 349, Røgind - Skjern
- Hovedlandevej 404, Ringkøbing - Silkeborg
- Hovedlandevej 418, Ringkøbing - Holstebro
- Hovedlandevej 420, Holstebro - Skjern
- Vejplanlinje, arealreservation, for en fremtidig omfartsvej ved Skjern og Tarm.

Krydsning af eksisterende statsvej forudsættes at ske efter konkret ansøgning og tilladelse på vilkår, herunder at vejen ikke opgraves således at ledningen må forudsættes fx underskudt. Krydsning af ledninger sker vinkelret på vejen. Parallelføring langs vejen sker ikke i vejens areal i åbent land og kræver i givet fald tilladelse på vilkår i areal omfattet af vejens byggelinje.

Vejdirektoratet har en vejplanlinje nord-sydgående linje, som fremgår af kommuneplanlægningen, og som den nu planlagte ca. 300m ledningskorridor krydser på strækningen og dels ligger parrallet med mellem Tarm og Skjern. Ledningsanlæg i areal med vejplaner forudsættes at krydse så vinkelret som muligt og ikke parallelt i eller tæt på vejplanlinjen. Vejdirektoratet har ikke yderligere særskilte bemærkninger til ledningskorridorens føring i den anledning ud fra det tilgængelige materiale. Se nedenstående oversigtskort.

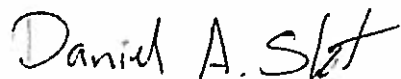

Figur 1 - Ledningskorridor ctr. Vejplanlinje. Ej målfast.

Det bemærkes i øvrigt at der i VVM-redegørelsen flere steder står nævnt, at der ved kabelstrækningen vil kablet blive nedlagt ved styret underboring når det skal krydse bl.a. veje og tekniske anlæg. Det fremgår bl.a. af afsnit 20.4.6 og af side 16-18 i del 1s del 3.

Der referes i øvrigt til brev af 12. februar 2014 jf. Vejdirektoratets j.nr. 14/01701-3 og notat af 11. februar 2015 jf. Transportministeriets j.nr. 2015-95.

Venlig hilsen

Daniel A. Slot
Landinspektør

Lykke Hougaard Pedersen

Fra: Signe Marie Ingvarsdén (smi) <SigneMarie.Ingvarsdén@kyst.dk>
Sendt: 29. juni 2015 17:22
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Emne: Bemærkninger til planforslag og VVM-redegørelse for Vesterhav Syd Havmøllepark, j.nr. NST-131-00169.

I forbindelse med høring af Vesterhav Nord og Vesterhav Syd, har Kystdirektoratet tidligere gjort opmærksom på, at man bør forholde sig til de naturlige forhold samt de kystbeskyttelsesaktiviteter der forekommer i området.

Kystdirektoratet skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at Kystdirektoratet ikke kan garantere, at den nuværende kystbeskyttelse af den Jyske Vestkyst vil fortsætte i samme grad i fremtiden, hvorfor det er vigtigt, at der tages hensyn til den mulige naturlige kysttilbagevæksten i området. Dette er særligt relevant ved den kystnære del hvor ilandføring af søkablerne foretages.

Endvidere skal Kystdirektoratet anmode om, at etableringen af kablerne (i den kystnære del) sker i koordinatión med Kystdirektoratet i relation til eksisterende og fremtidig kystbeskyttelse i de aktuelle områder.

Med venlig hilsen

Signe Marie Ingvarsdén
Miljøkoordinator
Søterritoriet

Direkte: +45 2463 0019
Email: smj@kyst.dk

Miljøministeriet
Kystdirektoratet

Højbovej 1
DK - 7620 Lemvig
Tlf.: (+45) 99 63 63 63
CVR-nummer: 36876115
www.kyst.dk

Returadresse
Land, By og Kultur - Planlægning
Smed Sørensens Vej 1 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommune

Naturstyrelsen
Att.: Gert Agger

land.by.kultur@rksk.dk

Sagsbehandler
Julie Storm Stausholm

Direkte telefon
99 74 17 29

E-post
julie.stausholm@rksk.dk

Dato
Den 29. juni 2015

Sagsnummer
15-012622

Høringssvar fra Ringkøbing-Skjern Kommune til offentlig høring af kommuneplantillæg m. VVM for Vesterhav Syd Kystnær Havvindmøllepark

Ringkøbing-Skjern Kommune har modtaget høring af forslag til kommuneplantillæg for Vesterhav Syd Havvindmøllepark med tilhørende VVM-redegørelse.

Økonomi- og Erhvervsudvalget har den 23. juni 2015 besluttet at anbefale Naturstyrelsen og Energistyrelsen, at arbejde videre med planlægningsprocessen for Vesterhav Syd Havvindmøllepark.

Projektet anses foreneligt med fjord- og kystlandskabet set i lyset af de positive aspekter, der er ved projektet.

Venlig hilsen

Iver Enevoldsen
Borgmester

I forbindelse med behandlingen af en sag kan det være nødvendigt, at Kommunen indsamler, behandler og videregiver personoplysninger, der er nødvendige for sagens behandling. Ifølge persondataloven har du og andre, der er nævnt i sagen, blandt andet ret til at bede om indsigt i disse oplysninger, ret til at gøre indsigelser mod, at oplysningerne behandles, ret til at berigtige oplysningerne samt ret til at klage over behandlingen til Datatilsynet.

Forvaltningsloven og offentlighedsloven giver normalt også mulighed for at få indsigt i sagen, og du har altid ret til at udtale dig.

Åbningstider
Mandag 10.00 – 17.00
Tirsdag - fredag 10.00 – 13.30

Telefontider
Mandag 10.00 – 17.00
Tirsdag - fredag 10.00 – 13.30

Hjemmeside www.rksk.dk
Telefon 99 74 24 24

Lykke Hougaard Pedersen

Fra: 1 - ERST FTI Enhedspostkassen <fti@erst.dk>
Sendt: 30. juni 2015 11:42
Til: NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Peter Madsen
Emne: Vedr. VVM for Vesterhav Nord Havmøllepark, j.nr. NST-131-00168 + VVM for Vesterhav Syd Havmøllepark, j.nr. NST-131-00169

Naturstyrelsen

Vedr. VVM for Vesterhav Nord Havmøllepark, j.nr. NST-131-00168 + VVM for Vesterhav Syd Havmøllepark, j.nr. NST-131-00169

Erhvervsstyrelsen har den 5. maj 2015 modtaget jeres e-mail fra angående ovennævnte og skal for god ordens skyld henlede opmærksomheden på eventuelle radiokæder i området.

Vindmøller kan, hvis de er placeret i en radiokædes sigtelinie, forringe signalet væsentligt, og de bør derfor placeres mindst 200 m fra en radiokædes sigtelinie.

Udover Erhvervs- og Vækstministeriet har de enkelte operatører af radiokæder, i relation til lokalplaner, selvstændig indsigelsesret overfor planmyndighederne, hvorfor materiale angående planlægning og opstilling af vindmøller og vindmølleparker i sådanne sager bør sendes direkte til de relevante operatører.

En liste med radiokædeoperatører er tilgængelig på hjemmesiden www.erst.dk - på dette link: <http://erhvervsstyrelsen.dk/radiokæde>.

På dette link er der vejledning i at undersøge, om der skulle være en radiokæde i det pågældende område samt generel information om radiokæder: <http://erhvervsstyrelsen.dk/radiokæder-og-vindmoeller>.

Med venlig hilsen

Lisbeth Karin Lindberg Hansen
Sekretær

ERHVERVSSTYRELSEN

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Telefon nr: +45 3529 1000
www.erst.dk

Direkte tlf: +45 3529 1309
Email: liliha@erst.dk

Erhvervs- og Vækstministeriet

Fra: Gert Agger [<mailto:geagg@nst.dk>]

Sendt: 5. maj 2015 12:00

Til: 1 - KFST Energianke (KFST); brs@brs.dk; 1 - EKN Energiklagenævnets officielle postkasse; 1 - SET Energitilsynet; Erhvervsstyrelsen Postkasse; 1 - ERST FTI Enhedspostkassen; Søren Klæbel Clemmensen; Aki Danielsen; MBBL Hovedpostkasse; styr@bane.dk; banedanmark@bane.dk; dir-sek@bane.dk; vd@vd.dk; arkj@vd.dk
Emne: VS: Forslag til kommuneplantillæg for Vesterhav Syd havvindmøllepark - 30. juni

Fra: Gert Agger

Sendt: 5. maj 2015 11:47

Til: 'sekretaer@dkcpc.dk'; 'mail@dkfisk.dk'; 'oll@dkfisk.dk'; 'hl@dkfisk.dk'; 'dn@dn.dk'; 'dn@koushede.dk'; 'post@sportsfiskerforbundet.dk'; 'info@dkvind.dk'; 'kop@mailpostbox.dk'; 'de@danskenergi.dk'; 'info@danskenergi.dk'; 'hoeringssager@danskerhverv.dk'; 'teamstr@gmail.com'; 'di@di.dk'; 'dof@dof.dk'; 'ds@sejlsport.dk'; 'danibsen@sejlsport.dk'; 'info@skovforeningen.dk'; 'dsf@sportsdykning.dk'; 'ssg@danskbyggeri.dk'; 'debra@energibranchen.dk'; 'info@ecocouncil.dk'; 'info@dongenergy.dk'; 'info@dongenergy.com'; 'sunst@dongenergy.dk'; 'bcs.sde@energiforbrugeren.dk'; 'energi@di.dk'; 'info@energitjenesten.dk'; 'gun@ferskvandsfiskerforeningen.dk'; 'fse@fse.dk'; 'fr@friluftstraadet.dk'; 'info.dk@greenpeace.org'; 'hmn@naturgas.dk'; 'Ida@ida.dk'; 'kmaal@km.dk'; 'kl@kl.dk'; 'llh@levende-hav.dk'; 'ove@ove.org'; 'ssrt@dtu.dk'; 'danish@windpower.org'; 'h.jersild@wwf.dk'; 'wwf@wwf.dk'; 'bs@best-energy.dk'; 'Andreas.Hammar@eon.com'; 'sco@energyeast.dk'; 'energicenterfyn@gmail.com'; 'fao@b2wind.com'; 'mail@hedensted.dk'; 'jbb@vestjyskbank.dk'; 'peter.rathje@projectzero.dk'; 'mail@solbjerghede.dk'; 'mail@solbjerghede.dk'; 'erik@windestate.dk'; 'fao@frankolsen.dk'; 'regioner@regioner.dk'; 'post@hkt.dk'; 'hvidesandehavn@hvshavn.dk'; 'noe@noe.dk'; 'herningmuseum@herningmuseum.dk'; 'info@holstebro-museum.dk'; 'info@levendehistorie.dk'; 'info@strandingsmuseet.dk'; 'vam@vardemuseum.dk'; 'kommunen@herning.dk'; 'kommunen@holstebro.dk'; 'post@rksk.dk'; 'kontakt@regionmidtjylland.dk'

Emne: Forslag til kommuneplantillæg for Vesterhav Syd havvindmøllepark

Med venlig hilsen

Gert Agger

Fuldmægtig

Tværgående planlægning

Dir.tif.: (+45) 72 54 25 86

geagg@nst.dk

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Haraldsgade 53

DK - 2100 København Ø

Tlf.: (+45) 72 54 30 00

www.naturstyrelsen.dk

Naturstyrelsen
(nst@nst)

Bilag: 1
Sagsbehandler: MKR/KMM
Sagsnummer.: 2015/004892
25. august 2015

KOMMUNEPLANTILLÆG OG VVM-REDEGØRELSE VESTERHAV SYD HAVVINDMØLLEPARK

Forsvarsministeriet modtog d. 24. juni 2015 udkast til kommuneplantillæg og VVM-redegørelse for Vesterhav Syd havvindmøllepark i høring. Der er aftalt høringsfrist ultimo uge 34.

Forsvarsministeriet sendte d. 3. marts 2015 en foreløbig besvarelse på VVM-redegørelser samt modeltilladelser for forundersøgelser og etablering af 6 kystnære havvindmølleparker til Energistyrelsen. I den efterfølgende dialog mellem Energistyrelsen og Forsvarsministeriet blev det aftalt, at der ikke var behov for, at Forsvarsministeriet sendte et yderligere uddybende svar. Det er Forsvarsministeriet forventning, at Naturstyrelsen og Energistyrelsen udover nærværende høringssvar også tager højde for Forsvarsministeriets svar af 3. marts 2015 samt efterfølgende mail af 26. marts 2015 vedr. tekstuddrag for etableringstilladelsen.

Bemærkningerne til nærværende høring omfatter:

- Potentielle UXO (UnXploded Ordnance) forekomster
- Militære radarer
- Search and Rescue (SAR) og andre redningsfartøjer
- Øvrige forhold

Potentielle UXO forekomster

Det bør fremgå tydeligt af redegørelsen, hvilke former for UXO der kan forefindes i projektområdet, hvad risikoen for at arbejde i området er, og hvorledes man skal forholde sig til denne risiko. Herunder skal det understreges, at man ved identificering af UXO i området øjeblikkeligt skal standse arbejdet og kontakte Den Værnfælles Forsvarskommando, jf. § 14 i BEK 1351 af 29/11/2013 om sejsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i danske farvande. I ovennævnte paragraf henvises der til Søværnet Operative Kommando, men efter en organisationsændring i 2014, skal der nu henvises til Den Værnfælles Forsvarskommando.

Militære Radarer

Udformningen og "bestykningen" af en vindmøllepark har stor betydning i forbindelse med en vurdering af konsekvenser for Forsvarets farvands- og luftrumsovervågning, som dels udføres som en del af suverænitets håndhævelsen af dansk søterritorium og luftrum, dels som en del af bidrag til sikker afvikling af sejlads i farvandene omkring Danmark og af flytrafikken. Denne opgaveløsning er i betydeligt omfang baseret på anvendelse af radarsystemer. Den eksakte udformning af de kystnære havvindmølleparker, antal og størrelse på vindmøller, kendes ikke på nuværende tidspunkt, da det er kommende koncessionshaver, der vælger design af mølleparken samt valg af møllestørrelser, fundamenttyper osv. Den manglende indsigt og detaljeringsgrad gør generelt set en fuldstændig analyse af påvirkningerne over for radarer vanskelig.

Det bemærkes dog, at Vesterhav Syd vindmøllepark er placeret på en sådan måde, at Forsvarets nærmeste radarer er hhv. ca. 55 og 60 km væk, hvilket vurderes at være zone 4 jævnfør retningslinjerne beskrevet i publikationen "EUROCONTROL Guidelines on How to Assess the Potential Impact of Wind Turbines on Surveillance Sensors" (vedlagt). Placeringen betyder, at der ikke vurderes at være negative påvirkninger af forsvarets overflade- eller luftvarslingsradarer. Kystradaren ved Thyborøn og Oksbøl vil sandsynligvis kunne "se" vindmølleerne, men afstanden til Vesterhav Syd vil dog betyde, at forstyrrelse af radarbilledet sandsynligvis ikke vil forekomme.

Principielt bør ansvaret for finansiering af eventuelle afværgeforanstaltninger dog fremgå af redegørelsen. Forsvarsministeriet foreslår derfor, at der indsættes et vilkår i tilladelserne i stil med vilkår 5.8 i "Tilladelse til elproduktion til Anholt Havmøllepark efter § 29 i lov om fremme af vedvarende energi" af 9. juli 2012. Det følger af vilkår 5.8, at koncessionshaver i samarbejde med Forsvaret skal afbøde havmøllernes evt. betydning for sikkerheden i det lavere luftrum ved en nødvendig opdatering af hardware, herunder om nødvendigt anskaffelse af supplerende radarer, og software. Hardware og software opdateres for koncessionshavers regning. Forsvarsministeriet finder det endvidere hensigtsmæssigt, at det af tilla-

delserne fremgår, at et sådant vilkår kan tinglyses som servitut på havmølleparken, hvis Forsvaret forlanger det.

Search and Rescue (SAR) og andre redningsfartøjer

Det forventes, at afstanden fra havoverfladen til spidsen af vindmøllevingerne er nok til, at SAR-fartøjer kan passere under dem, og at et kontrolcenter kan kontaktes for at stoppe møllerne. Den Værnsfælles Forsvarskommando vurderer, at der i forbindelse med anlægs- og demonteringsfasen af havmølleparken er en marginal risiko for, at redningsfartøjer fra Hvide Sande, Torsminde og Thyborøn og Marinehjemmeværnsfartøj fra Thyborøn kan blive forsinket. Dette vil kunne finde sted i tilfælde, hvor en omsejling af arbejdsområder i vindmølleparkerne under forlægning mod en SAR position i Nordsøen er påkrævet. En evt. forsinkelse vil afhænge af arbejdsområdernes udbredelse, men Den Værnsfælles Forsvarskommando vurderer, at det maksimalt drejer sig om få minutter. Under vindmølleparkens driftsfase vurderer Den Værnsfælles Forsvarskommando ingen påvirkning, idet det forudsættes at redningsfartøjer kan gennemsejle havmølleparken.

Øvrige forhold

På baggrund af de oplysninger, der fremgår af redegørelsen om placeringen af området for Vesterhav Syd Havmøllepark, kan det ikke med sikkerhed fastslås, om området er samfaldende med de to undersøiske kabler, der udgår fra Haurvig ved Ringkøbing Fjord. Der skal gøres opmærksom på, at der skal udvises agtpågivenhed i forhold til de ovennævnte kabler.

Mere tekstnært bemærkes følgende:

VVM del 2: Benævnelsen Flyvertaktisk Kommando anvendes i dokumentet enkelte steder. Grundet en organisationsændring i 2014 er benævnelsen nu Den Værnsfælles Forsvarskommando.

Forsvarsministeriet uddyber naturligvis meget gerne høringssvaret på et møde, hvis Naturstyrelsen finder behov herfor.

Med venlig hilsen

Klavs Mundt
Kontorchef

Bilagliste

EUROCONTROL guidelines.

Ekstern kopi

Værnsfælles Forsvarskommando

Hjemmeværnskommandoen

Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse